

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	MAGYAR FILOZÓFIA HLM2602						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kerekes Erzsébet egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kerekes Erzsébet egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	SzT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					24
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	72				
3.8 A félév össz-óraszama	48 fiz/ 120konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte az előadások 70%-án, vagyis a 14 előadásból 9-en
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A hallgató kötelező jelenléte az összes szemináriumon. Az elmúlasztott szemináriumok pótolhatók

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1.1 A filozófia alapfogalmainak és elméleteinek azonosítása egyes adott szövegek olvasása során</p> <p>C1.2 A filozófiai elméletek történelmi dimenzióinak felismerése, jellegzetességeik és az emberi kultúrára gyakorolt hatásuk azonosítása</p> <p>C1.4 A filozófia helyére/funkciójára való rákérdezés az emberi kultúra és megismerés különböző területein és a közöttük levő viszonyok megállapítása</p> <p>C2.2 Egyes filozófiai szövegek/elméletek analitikus és szintetikus vizsgálata a sajátos terminológia alapján</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Közepes nehézségű problémahelyzetek realista, illetve mind elméleti, mind gyakorlati érveléssel való kezelése, hatékony megoldásuk érdekében</p> <p>CT2. A hatékony multidiszciplináris csoportmunka technikáinak a különböző hierarchikus szinteken való alkalmazása</p> <p>CT3. A szakképzésnek a munkaerőpiacba való beilleszkedés, illetve annak elvárásaihoz való alkalmazkodás által indokolt szükségletének az objektív értékelése</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	C1 A filozófia elméleti és történelmi alapjainak adekvát azonosítása és alkalmazása: alapelvek, értékek, etikák, gondolkodásmódok és gyakorlatok
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>C1.1 A filozófia alapvető fogalmainak és elméleteinek azonosítása és meghatározása adott filozófiai szövegek olvasása során</p> <p>C2.2 Filozófiai szövegeknek/elméleteknek a sajátos terminológia alapján történő analitikus és szintetikus vizsgálata</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az előadásban tervbe vett tematikával és a könyvészet tanulmányozásával kapcsolatos kérdések megbeszélése. A magyar filozófiatörténet kutatásának szintjei és formái	Előadás, megbeszélés	Kiemelt szempontok: a hallgatók kérdései; példák, magyarázatok
2. Enciklopédizmus és karteziánizmus a XVII. században. Apáczai Csere János	u.az	u.az
3. A magyar filozófiai szaknyelv kialakulása (17.sz.-20sz.), Sartori Bernárd, Benyák Bernát, Kant-vita (Márton István), Hegel-pör (Szontágh Gusztáv), Filozófiai Műszótár, Akadémia, Magyar Filozófiai Szemle	u.az	u.az

4. Erdélyi felvilágosodás: Köteles Sámuel, Nagyajtai Körmöczy János, Sipos Pál	u.az	u.az
5. A reformkor politikai filozófiája. Eötvös József	u.az	u.az
6. Böhm Károly és Alexander Bernát A századforduló: Böhm Károly újkantiánus rendszere.	u.az	u.az
7. A Böhmiskola: Málnási Bartók György, Tankó Béla, Kibédi Varga Sándor, Ravasz László, Tavaszgy Sándor.	u.az	u.az
8. Újkantianizmus, egzisztencializmus és kultúrfilozófia. Tavaszgy Sándor. Népznevelés: Balázs Ferenc	u.az	u.az
9. A fiatal Lukács esszéfilozófiája és esztétikája	u.az	u.az
10. Nemzetkarakterológia: Karácsony Sándor	u.az	u.az
11. Dekonstruált nemzetjellemtan: Bibó István. Bibó jogfilozófiája és politikai filozófiája	u.az	u.az
12. Mannheim Károly ideológiakritikája. Tengelyi László filozófiája	u.az	u.az
13. Hamvas Béla és a tradicionális iskola Filozófiai esszé: Bretter György	u.az	u.az

Könyvészet

Apáczai Csere János, Magyar Encyclopaedia, Bukarest, Kriterion, 1977.

Bartók György, (Málnási): Akadémiai értekezések, A „Rendszer” filozófiai vizsgálata, Az „Eszme” filozófiai vizsgálata, A „Szellem” filozófiai vizsgálata, A metafizika célja s útjai, A lét bölcséleti problémája, Ösztön, tudat, öntudat, Mikes International, Haga, 2004.

Bretter György, Itt és mást, Kriterion, Bukarest, 1979.

Bibó István Kényszer, jog, szabadság, In: Bibó István: Válogatott tanulmányok, Első kötet (1935–1944), Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1990.

Böhm Károly: Az ember és világa. 1. rész. Dialektika vagy alaphilosophia , 2. rész. A szellem élete , 3. rész. Axiologia vagy értékstan, 4. rész. A logikai érték tana, 5. rész. Az erkölcsi érték tana , <http://mek.oszk.hu/01100/01146/>,

Eötvös József.: A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra 1-3. In: Báró Eötvös József összes munkái, 13-15. Kiadja Ráth M., Pest, 1902.

Hamvas Béla: *Scientia sacra*, 1942.

Karácsony Sándor: *A magyar lélek*. Budapest: Exodus-kiadás, 1938.

Karácsony Sándor.: *A magyar világnézet: Világnézetű nevelés*. Budapest: Exodus-kiadás, 1941.

Köteles Sámuel: Az erköltsi filozófiának eleji I.II., Marosvásárhely, 1817.

Köteles Sámuel: A philosophia Encyclopaediája, Nagyenyed, 1829.

Lukács György: A lélek és a formák. Kísérletek, Napvilág Kiadó –Lukács Archívum, Budapest, 1997.

Lukács György: A heidelbergi művészetfilozófia és esztétika. A regény elmélete, Magvető, Budapest, 1975.

Mannheim Károly: Ideológia és utópia, Atlantisz, Budapest, 1996.

Tavaszgy Sándor, Válogatott filozófiai írások, A kötetet szerkesztette, az előszót és a jegyzeteket írta Tonk Márton, Pro Philosophia, Kolozsvár–Szeged, 1999.

proteocj.edu.ro/tavaszgy/pdf/Tavaszgy_Sandor_-_Valogatott_filozofiai_irasok.pdf

Tengelyi László: Élettörténet és sorseseemény, Atlantisz, 1998.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Vajda Mihály: Mi a helyzet a magyar filozófiával? In: VeresMezei (szerk.): Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből. 35.47.o.; Fehér M. István: A hazai filozófiai munkázkodás ágai és jelentősége, In: VeresMezei (szerk.): Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből. 11.35.o</p> <p>Larry Steindler A nemzeti filozófiatörténetírás általános feltételei, Kellék, http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=781997/ 7., http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=78</p>	Szövegelemzés, megbeszélés	
<p>2. Andreas Pannonius: Könyvecske az erényekről Korvin Mátyásnak ajánlva In: A magyar középkor irodalma. Ed. Szépirodalmi, Budapest, 1984.</p>		
<p>3. Apáczai Csere János, Magyar Encyclopaedia, Bukarest, Kriterion, 1977.; Apáczai Csere János: Magyar logikácska és egyéb írások, Bukarest, Kriterion, 1975.</p>	u.az	
<p>4. Köteles Sámuel, Közönséges logika vagy az értelem tudománya, Marosvásárhely, 1808., Köteles Sámuel, Az erkölcsi filozófiának eleji I.II. Marosvásárhely, 1817., Köteles Sámuel, A philosophia Encyclopaediája, Nagyenyed, 1829., Köteles Sámuel, Philosophiai anthropologia, Buda, 1839.</p>	u.az	
<p>5. Eötvös József.: A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra 1-3. In: Báró Eötvös József összes munkái, 13-15. Kiadja Ráth M., Pest, 1902.</p>	u.az	
<p>6. Böhm Károly Az ember és világa. Philosophiai kutatások , 1. rész. Dialektika vagy alapphilosophia , 2. rész. A szellem élete , 3. rész. Axiologia vagy értéktan, 4. rész. A logikai érték tana, 5. rész. Az erkölcsi érték tana , http://mek.oszk.hu/01100/01146/</p>	u.az	
<p>7. Málnási Bartók György: Akadémiai értekezések, A „Rendszer” filozófiai vizsgálata, Az „Eszme” filozófiai vizsgálata, A „Szellem” filozófiai vizsgálata, A metafizika célja s útjai, A lét bölcséleti problémája, Ösztön, tudat, öntudat, Mikes Internatioual, Haga, 2004., http://vmek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/vborito2.phtml?id=1941</p>	u.az	
<p>8. Varga Béla: Bölcséleti írások, Kriterion, Bukarest, 1979., Tavaszy Sándor, Válogatott filozófiai írások, A kötetet szerkesztette, az előszót és a jegyzeteket írta Tonk Márton, Pro Philosophia, Kolozsvár–Szeged, 1999 proteo.cj.edu.ro/tavaszy/pdf/Tavaszy_Sandor_-_Valogatott_filozofiai_irasok.pdf</p>	u.az	
<p>9. Lukács György: A lélek és a formák. Kísérletek, Napvilág Kiadó –Lukács Archívum, Budapest, 1997., Lukács György: A heidelbergi művészetfilozófia és esztétika. A regény elmélete, Magvető, Budapest, 1975.</p>	u.az	
<p>10. Mannheim Károly: Ideológia és utópia, Atlantisz, Budapest, 1996., Bognár Virág Az Ideológia és utópia hajótörése, Mannheim Károly Ideológia és utópia című műve német és angol változatának összevetése, http://www.mtapti.hu/mszt/19962/bognar.htm,</p>	u.az	
<p>11. Bibó István: Kényszer, jog, szabadság, In: Bibó István: Válogatott tanulmányok, Első kötet (1935–1944), Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1990.,</p>	u.az	

http://mek.oszk.hu/02000/02043/html/2.html , Bibó István: Az európai társadalomfejlődés értelme, In: Bibó István: Válogatott tanulmányok, Harmadik kötet (1971–1979), Magvető Könyvkiadó, Budapest, 1990. http://mek.oszk.hu/02000/02043/html/430.html ,		
12. Bretter György, Itt és mást. Kriterion, Bucuresti, 1979		
13. Tengelyi László: Élettörténet és sorsesemény, Atlantisz, 1998.		
<p>Könyvészet</p> <p>Andreas Pannonius: Könyvecske az erényekről Korvin Mátyásnak ajánlva In: A magyar középkor irodalma. Ed. Szépirodalmi, Budapest, 1984</p> <p>Fehér M. István: A hazai filozófiai munkáldokás ágai és jelentősége, In: VeresMezei (szerk.): Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, 11.35.o</p> <p>Hanák Tibor, Az elfelejtett reneszánsz. A magyar filozófiai gondolkodás századunk első felében, Göncöl, Budapest, 1993.</p> <p>Hajós József, Köteles Sámuel, Irodalmi Könyvkiadó, Bukarest, 1969.</p> <p>Heller Ágnes: Az ismeretlen remekmű, Gond, 1992/1.</p> <p>Mariska Zoltán, A filozófia nevében, Mikes International, Hága, 2003., http://mek.oszk.hu/01300/01351/01351.pdf</p> <p>Mester Béla-Percz László (szerk.): Közelítések a magyar filozófia történetéhez. Magyarország és a modernitás, Áron Kiadó, Budapest, 2004.</p> <p>Percz László: Szép rendbe foglalva, Ister Kiadó, Budapest, 2001.</p> <p>Richard Rorty: A flozófiatörténetírás négy fajtája. Ford. Fehér M. István. In: Magyar Filozófiai Szemle 1986/3.4.</p> <p>Steindler, Larry: A nemzeti filozófiatörténetírás általános feltételei, Kellék, http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=781997/ 7., http://kellek.adatbank.transindex.ro/?cid=78</p> <p>Ungvári-Zrínyi Imre, Öntételezés és értéktudat. Böhm Károly filozófiája, ProPhilosophia, KolozsvárSzeged, 2002.</p> <p>Vajda Mihály: Mi a helyzet a magyar filozófiával? In: VeresMezei (szerk.): Gondolatok gondolatokról. Előadások a magyarországi filozófia történetéből, Felsőmagyarország Kiadó, Miskolc, 1994, 35.47.o.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy, azaz a nemzeti nyelvi és kulturális kontextusban értelmezett filozófia, szerepel az alábbi hazai és külföldi egyetemek kínálatában:

- Istoria filosofiei românești, Facultatea de Filosofie a Universității din București
- Storia della filosofia italiana (Prof. G. Cacciatore), Dipartimento di Filosofia "A. Aliotta", Università degli Studi di Napoli "FEDERICO II"
- Krzysztof Piotr Skowroński, Contemporary Polish Philosophy (for foreign students), Institute of Philosophy, Uniwersytet Opolski, Poland
- American Philosophy, University of Dallas, Master's Program in American Studies
- American Philosophy (Cynthia Freeland), Philosophy Department, University of Houston

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A hallgatónak átmenő jegye (5) kell legyen mind az előadás (vizsga/ dolgozat), mind pedig a		A végső jegy az előadásra kapott (vizsga/ dolgozat) jegyből (70%) és a

	szemináriumi (3 szöveg elemzése) feladatokból ahhoz, hogy átmenő jegyet kapjon a tantárgyból Értékeléskor: -a másolás vagy csalás kísérletére 1-es osztályzat jár - a témák nem, ismeretére 4-es osztályzat jár		szemináriumi feladatokra kapott jegyből (30%) tevődik össze
10.5 Szeminárium / Labor	- a téma helyes besorolása - a traktátumnak a fogalmi és módszertani keretbe illeszkedő előadása	- a szemináriumokon való részvétel - a vitákban való részvétel - három szemináriumi szöveg elemzése	30 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
a.) A hallgatónak átfogó szemlélete van a magyar filozófia történetéről b.) A hallgató képes szakkifejezésekkel értelmezni műveket és témákat a magyar filozófia történetéből c.) A hallgató képes koherens módon bemutatni legalább három szöveget, ami a tantárgy témaköréhez tartozik			

Kitöltés dátuma
2020. március 3.

Előadás felelőse
Kerekes Erzsébet

Szeminárium felelőse
Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2020. március 30.

Intézetigazgató
Demeter Márton Attila

Demeter Attila